

Potravinářská komora ČR: Nařízení EU proti odlesňování je byrokratický nesmysl, dopadne negativně na firmy i na spotřebitele, ale lesy neochrání

28.8.2025 - Marek Zemánek | Potravinářská komora ČR

Potravinářská komora ČR se připojuje k obavám německých obchodníků ohledně chystaného nařízení EU, které má od 30. prosince 2025 zabránit odlesňování. Německé obchody již v souvislosti s nařízením oznámily očekávané zdražení potravin. I čeští výrobci potravin považují nařízení za nefunkční a kontraproduktivní krok. Nová regulace pouze zatíží tuzemské firmy a jejím důsledkem bude zvýšení cen potravin. Přitom ale skutečnou ochranu světových lesů nepřinese.

Vysoké náklady a žádný reálný dopad

Nové nařízení se týká komodit, jako je káva, kakao, palmový olej, sója, hovězí maso, dřevo a kaučuk. Ukládá firmám povinnost dokládat, že tyto suroviny nepocházejí z půdy odlesněné po 31. prosinci 2020. I přes odklad původního termínu platnosti nařízení, kterým byl konec roku 2024, není stále řada firem na zavedení nových pravidel připravena.

Evropská komise odhaduje dodatečné náklady pro podniky na 2,6 miliardy eur, což by mohlo představovat až 4,3 % vstupních nákladů firem. Tyto investice do složitých systémů sledování původu a sběru dat se v konečném důsledku promítnou do cen pro spotřebitele.

„Toto nařízení je absolutní paskvil z bruselské továrny na nesmysly. Je to učebnicový příklad toho, jak úředníci ukládají další a další regulace a omezení s absolutní neznalostí důsledků svých rozhodnutí. Tři měsíce před spuštěním systému nastává naprostý chaos. Nemáme připravené národní systémy a zemědělci ani netuší, co mají ve skutečnosti dělat. Je určitě správné zamezit kácení pralesů, ale nařízení je názornou ukázkou, jak se dobrá myšlenka v rukou úředníků změní v obrovskou nefunkční byrokracii, která navíc neplní svůj účel a jen zbytečně zdraží produkci napříč EU,“ řekl Čestmír Motejzík, majitel firem Maso uzeniny Písek a Maso uzeniny Polička.

Regulace vytvoří dva trhy

Potravináři jsou přesvědčeni, že nařízení nezabrání odlesňování, ale v důsledku jen vytvoří dva různé trhy. Komodity, které nebudou splňovat podmínky EU, se jednoduše přesměrují na jiné světové trhy. EU tak sice získá drahé „bezodlesňovací“ zboží, ale komodity z odlesněných pozemků s nižší cenou budou stejně jako dosud putovat do zbytku světa. Skutečný dopad na ochranu světových lesů tak bude nulový.

„Evropská unie přijala nařízení s cílem omezit odlesňování spojené s produkcí komodit, jako je kakao. Pobřeží slonoviny, odkud pochází přibližně 40 % světové produkce kakaa, však čelí problémům s naplňováním nových požadavků. Existují proto obavy, že přísná regulace ohrozí stabilitu trhu a povede spíše k byrokratické zátěži než k účinné ochraně lesů,“ uvedl Jakub Šrámek, ředitel čokoládovny Carla.

Nelogické požadavky

Potravinářská komora varuje, že nařízení je nelogické. Požadavky by se podle komory měly vztahovat pouze na první uvedení komodity na trh EU, nikoli na všechny následné společnosti v dodavatelském řetězci. Jakmile je původ komodity, například hovězího masa, jednou ověřen, následně z ní zpracované a vyrobené produkty by již neměly podléhat stejným administrativním požadavkům. Bizarní je, že náležitou péči o lesy budou muset prokazovat například i výrobci mléčných produktů, kteří do svého jogurtu použijí kakao, přestože ho může být ve složení výrobku pouhé jedno procento.

S nařízením nesouhlasí ani zemědělci, ani výrobci, ani supermarkety. Německé obchodní řetězce už dokonce avizovaly zdražení potravin. Předsedkyně zemědělského výboru Evropského parlamentu Veronika Vrecionová již na jaře Evropské komisi navrhla, aby účinnost nařízení byla znovu odložena. Její výzvu podporují europoslanci napříč různými politickými frakcemi.

„Nikdo z nás nechce ničit lesy, ale problém se vůbec netýká Evropy, natož České republiky, kde lesní porosty dlouhodobě přibývají. Tato další dávka byrokracie zásadně zasáhne hlavně malé a střední podniky, což je v přímém rozporu s našimi cíli, kterými je snižování administrativní zátěže a posilování konkurenceschopnosti evropských firem,“ dodala předsedkyně Vrecionová.

Navzdory kritice jsou nutné přípravy

Komora upozorňuje, že Evropská komise nejeví ochotu k dalšímu odkladu. Doporučuje proto firmám, aby neodkládaly registraci do IT systému EU a komunikovaly se svými dodavateli. Je klíčové, aby si byli všichni v dodavatelském řetězci vědomi nových povinností, zejména chovatelé skotu, kteří nejsou o problematice dostatečně informováni. Komora požaduje, aby ministerstvo zemědělství připravilo IT řešení, které podnikům zjednoduší administrativu spojenou s vydáváním prohlášení o náležité péči podle nového nařízení.

Marek Zemánek

Tiskový mluvčí a vedoucí tiskového oddělení Potravinářské komory ČR

<https://www.foodnet.cz/cs/aktuality/10009-potravinarska-komora-cr-narizeni-eu-proti-odlesnovani-je-byrokraticky-nesmysl-dopadne-negativne-na-firmy-i-na-spotrebitele-ale-lesy-neochrani>